УДК: 336.77:338.48:336.02(477) **DOI: https://doi.org/10.32680/2409-9260-2025-9-334-65-72**

МІСЦЕ СТРУКТУРНОГО ФІНАНСУВАННЯ У ПОВОЄННІЙ ВІДБУДОВІ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Лапіна І. С., кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансового менеджменту та фондового ринку, Одеський національний економічний університет, м. Одеса, Україна
e-mail: irina.s.lapina@gmail.com
ORCID: 0000-0002-1946-1873

Анотація. *У статті досліджується роль структурного фінансування як важливого інструменту мобілізації капіталу у процесі повоєнної відбудови економіки України. Мета статті полягає у дослідженні місця структурного фінансування у відбудові економіки України після війни та обґрунтуванні його інституційних і практичних механізмів. Під час проведення дослідження використано методи аналізу, синтезу, узагальнення та застосовано системний підхід. Запропоновано напрями підвищення ефективності структурного фінансування через державно-приватне партнерство, залучення міжнародних фінансових організацій і створення сприятливого інвестиційного середовища, а також сформульовано рекомендації щодо впровадження ефективної моделі структурного фінансування у процесі повоєнної відбудови. Практична значущість результатів дослідження полягає в тому, що вони можуть стати основою для формування ефективної фінансової політики України у сфері повоєнної відбудови, а також слугувати інструментом для прийняття рішень на рівні уряду, місцевих органів влади, міжнародних партнерів і приватного сектору.*
Ключові слова: *структурне фінансування, економічне відновлення, повоєнна відбудова, інвестиції, економіка України, проєктне фінансування, державно-приватне партнерство, зелені облігації, сек'юритизація.*

THE PLACE OF STRUCTURED FINANCE IN THE POST-WAR ECONOMIC RECONSTRUCTION OF UKRAINE

Iryna Lapina, PhD (Economics), Associate Professor, Department of Financial Management and Stock Market, Odesa National Economic University, Odesa, Ukraine
e-mail: irina.s.lapina@gmail.com
ORCID: 0000-0002-1946-1873

Abstract. *The article examines the role of structured finance as an important tool for mobilizing capital in the process of post-war reconstruction of the Ukrainian economy. The purpose of the article is to study the place of structured finance in the reconstruction of the Ukrainian economy after the war and to substantiate its institutional and practical mechanisms. The research used methods of analysis, synthesis, generalization and applied a systematic approach. The theoretical and methodological foundations of structured finance were determined and its capabilities in the restoration of critical infrastructure, industrial development and support for small and medium-sized businesses were outlined. The scale of the needs for financial resources was determined, the main instruments of structured finance were outlined (project financing, public-private partnership, securitization, green bonds, mixed financing). Scientific publications related to the issues of financial stabilization and attracting investment in countries with experience of reconstruction after military conflicts were analyzed. The international experience of applying such mechanisms in Croatia, EU countries and countries that actively use "green" financial instruments was analyzed. Key challenges and risks for Ukraine have been identified. Directions for increasing the effectiveness of structural financing through public-private partnerships, involving international financial organizations and creating a favorable investment environment have been proposed, as well as recommendations for implementing an effective structured finance model in the post-war reconstruction process. The practical significance of the research results lies in the fact that they can become the basis for forming an effective financial policy of Ukraine in the field of post-war reconstruction, as well as serve as a tool for decision-making at the level of the government, local authorities, international partners and the private sector..*
Keywords: *structured finance, economic recovery, post-war reconstruction, investments, economy of Ukraine, project financing, public-private partnership, green bonds, securitization.*

JEL Classification: H540; H570; G320; O180; O220; Q010

Постановка проблеми. Повоєнна відбудова економіки України – це одна з найскладніших задач, що постала перед українською державою у XXI столітті. Внаслідок повномасштабної агресії росії було зруйновано тисячі інфраструктурних об'єктів, житлових будинків, соціальних, освітніх та медичних закладів. Воєнні дії спричинили глибоку соціально-економічну кризу в Україні, зруйнувавши ключові елементи інфраструктури, енергетики та промисловості. За визначенням спільної оцінки потреб на відновлення та реконструкцію (RDNA4), загальні потреби України у відбудові перевищують 524 млрд. дол. США [1]. Це

більш ніж утричі перевищує ВВП країни за 2024 рік [2]. У цих умовах традиційні джерела фінансування – державний бюджет і зовнішні гранти – є недостатніми. Відновлення країни вимагає не лише значних фінансових ресурсів, але й впровадження сучасних інструментів фінансування, що здатні забезпечити сталий розвиток, економічну ефективність та залучення приватного капіталу. Одним із перспективних напрямів є структурне фінансування, яке забезпечує диверсифікацію інвестиційних потоків та зниження ризиків для приватних інвесторів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичні основи застосування фінансових інновацій у кризових і післякризових економіках закладено у працях Дж. Стігліца [3], Р. Шиллєра [4], Ф. Фабоцці [5] та інших. Вони наголошують на необхідності використання складних фінансових інструментів для підтримки економічного розвитку та відновлення довіри до ринків капіталу.

Українські дослідники приділяють увагу проблемам інвестиційної привабливості та розвитку фінансових ринків: В. Геєць акцентує на ролі інституційних реформ у модернізації економіки [6]; С. Кропельницька та Р. Рудик наголошують на використанні фінансових інструментів стимулювання інвестицій, зокрема державних гарантій, програм компенсації відсоткових ставок, безповоротних грантів, механізмів страхування воєнних і політичних ризиків та інших інструментів змішаного фінансування [7]; В. Богун підкреслює значення залучення зовнішніх інвестицій у процесі відновлення економіки України [8].

Важливим є також досвід міжнародних організацій. Зокрема, ЄБРР та МВФ [9; 10] визначають структурне фінансування як ключовий механізм відновлення економіки після кризових потрясінь. Проте комплексне дослідження його ролі в умовах України залишається обмеженим.

Відокремлення невирішених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на значний науковий доробок, недостатньо висвітленими залишаються такі аспекти проблеми:

– специфіка застосування структурного фінансування в умовах повоєнної відбудови України;

– оцінювання ризиків та інституційних обмежень, що впливають на реалізацію таких механізмів;

– моделі ефективної взаємодії держави, приватного бізнесу та міжнародних фінансових донорів у процесі залучення капіталу.

Тому необхідне наукове дослідження структурного фінансування.

Метою статті є дослідження місця структурного фінансування у відбудові економіки України після війни та обґрунтування його інституційних і практичних механізмів.

Основний матеріал. Структурне фінансування – це система фінансових інструментів, що дозволяє оптимізувати ризики та забезпечити довгострокову ресурсну базу для масштабних проєктів. Вона дає змогу мобілізувати капітал через сек'юритизацію активів, проєктне фінансування, створення спеціальних цільових компаній (Special Purpose Vehicle – SPV), інвестиційних фондів та випуск спеціалізованих облігацій [11]. Ключова перевага структурного фінансування полягає в тому, що обслуговування боргових зобов'язань здійснюється за рахунок грошових потоків від самого проєкту, а не загальних активів позичальника [11].

Структурне фінансування є відносно новим розділом фінансової науки: вперше цей термін використано у 1990-х роках для опису різноманітних боргових зобов'язань, «забезпечених будь-якими фінансовими активами або кредитною підтримкою третьої сторони» [11]. Традиційно визначення структурного фінансування обговорюється у рамках концепції сек'юритизації та операцій із залученням цінних паперів, забезпечених активами, та цінних паперів, забезпечених іпотекою. Однак сучасні автори віддають перевагу більш широкому визначенню. Вони визначають структурне фінансування як процес використання акціонерного капіталу, боргу та гібридних фінансових методів для вирішення проблем емітентів або інвесторів, які неможливо вирішити за допомогою традиційних методів. Френк Фабоцці – визнаний авторитет у сфері структурного фінансування, автор книги «Introduction to Structured Finance» («Вступ до структурного фінансування»), крім визнаних операцій із сек'юритизації, зазначає, що «структурне фінансування також включає складні фінансові продукти, такі як облігації з вбудованими екзотичними опціонами, і транзакції, такі як проєктне фінансування та кредитний лізинг» [5]. Отже, структурне фінансування охоплює широкий перелік фінансових операцій і продуктів; це гнучкий фінансовий інструмент, який можна охарактеризувати однією або кількома з таких фінансових операцій:

– складна грошова угода, пов'язана зі списанням фінансових активів з балансу компанії

та отриманням нових коштів шляхом випуску цінних паперів на світових грошових та інвестиційних ринках (сек'юритизація);

– акт передачі майна на баланс спеціально створеного для цього облікового запису та юридичної особи (SPV);

– процес, що передбачає випуск облігацій, підкріплених активами та/або пов'язаних з індексом або будь-яким іншим базовим активом;

– угода, укладена фірмами, банками та іншими фінансовими групами, яка приносить грошові кошти та/або дозволяє їм встановити сприятливий податковий, бухгалтерський або фінансовий клімат для фірми [5].

Загалом структурне фінансування ґрунтується на такому головному принципі: певні фінансові активи, які планується випустити, можуть бути структурно ізольовані від компанії-емітента (наприклад, через SPV) і, отже, не несуть ризику банкрутства ініціатора (емітента). Простіший доступ до ринків капіталу ініціатор отримує завдяки структурному фінансуванню. Крім того, ця емісія є більш дешевшою, ніж продаж активів безпосередньо інвесторам. Зниження фінансових витрат емітентів стає однією з головних переваг, отриманих завдяки структурному фінансуванню. Крім того, таке фінансування передбачає використання інвестиційних альтернатив – гнучких структурних фінансових інструментів, а не звичайних інвестиційних активів (акції, облігації, депозитні сертифікати) – створених відповідно до конкретних вимог інвесторів.

Нині у найзагальнішому вигляді структурне фінансування включає такі інструменти:

1. Проєктне фінансування (Project Finance) – фінансування окремих великих проєктів, де повернення інвестицій залежить від доходів/грошових потоків саме цього проєкту. Проєктне фінансування дає змогу реалізовувати масштабні інфраструктурні проєкти (будівництво транспортних коридорів, відновлення енергетики, житла) із мінімальним навантаженням на бюджет.
2. Державно-приватне партнерство (ДПП) – співпраця держави та приватних інвесторів, при якій ризики і вигоди розподіляються між сторонами.
3. Сек'юритизація – перетворення пулу активів (наприклад, іпотечних кредитів або лізингових контрактів) на цінні папери, що торгуються, для залучення фінансування. Сек'юритизація кредитних портфелів банків сприяє підвищенню ліквідності та забезпечує доступність фінансування для малого та середнього бізнесу, які є драйвером економічного відновлення.
4. Облігації – інфраструктурні, «зелені», ESG (Environmental, Social, Governance – екологічна, соціальна та управлінська відповідальність), тобто боргові інструменти з чітким цільовим спрямуванням коштів (наприклад, на енергозбереження, ВДЕ (відновлювані джерела енергії), кліматичну адаптацію).
5. Blended finance (змішані фінанси) – комбіновані схеми, коли гранти, субсидії чи державні гарантії поєднуються з комерційним капіталом і кредитами.

Саме ці інструменти дуже важливі у структурному фінансуванні, оскільки вони:

– забезпечують довгострокове фінансування з меншими ризиками;

– дозволяють залучати інвесторів, які зазвичай не працюють в умовах високих політичних чи воєнних ризиків, якщо ці ризики частково гарантовані чи розподілені;

– полегшують масштабування відновлення через участь приватного сектору та міжнародних фінансових інституцій;

– сприяють модернізації інфраструктури та переходу до більш сталого, кліматично дружнього розвитку.

Міжнародний досвід у сфері структурного фінансування є надзвичайно цінним для України, адже дозволяє переймати кращі практики реалізації масштабних проєктів, знижувати ризики та підвищувати ефективність залучення капіталу. Світові фінансові центри давно використовують складні фінансові інструменти для розвитку інфраструктури, енергетики, транспорту та інших стратегічних галузей.

У таблиці 1 зведено проаналізований досвід країн, які використовували інструменти структурного фінансування для відновлення своєї економіки.

Отже, структурне фінансування відіграє дедалі важливішу роль у сучасних економіках, що перебувають у стані відновлення та модернізації. Для України, яка водночас стикнеться з масштабними викликами після руйнівних наслідків війни та необхідністю побудови більш стійкої економічної моделі, цей інструмент є одним із ключових механізмів мобілізації ресурсів. Можна визначити такі переваги використання інструментів структурного фінансування для економіки України.

Таблиця 1

Аналіз міжнародного досвіду використання інструментів структурного фінансування

Країна/регіон	Зовнішні обставини	Використання інструментів СФ	Можливості використання в Україні
Хорватія (після війни 1990-х років)	Велика шкода інфраструктурі, житлу, економіці	Використання міжнародних кредитів і грантів, сек'юритизація іпотек, участь приватного бізнесу у відбудові інфраструктури	Необхідно чітко визначати майбутні потоки доходності, щоб інвестиційні проєкти були самодостатніми; важлива роль прозорості та контролю
Європа після Другої світової війни (План Маршалла)	Повна відбудова, модернізація економіки	Великі гранти, кредити, партнерства, інвестування у виробництво, інфраструктуру, освіту, охорону здоров'я	Поєднання державної допомоги з приватними інвестиціями забезпечило б стійкий розвиток; важлива стратегія довгострокових реформ
Країни, що розвиваються – використання зелених облігацій та ESG	Перехід на відновлювану енергетику, кліматичні зобов'язання	Випуск «зелених» облігацій, грантів, стимулів, державних гарантій для проєктів ВДЕ	В Україні є сильний потенціал для ВДЕ проєктів, але треба забезпечити стандарти ESG та інституційну підтримку, щоб привернути міжнародні інвестиції

Джерело: складено авторкою

Отже, структурне фінансування відіграє дедалі важливішу роль у сучасних економіках, що перебувають у стані відновлення та модернізації. Для України, яка водночас стикнеться з масштабними викликами після руйнівних наслідків війни та необхідністю побудови більш стійкої економічної моделі, цей інструмент є одним із ключових механізмів мобілізації ресурсів. Можна визначити такі переваги використання інструментів структурного фінансування для економіки України.

1. Залучення приватного та міжнародного капіталів.

Однією з головних переваг структурного фінансування є можливість створення умов для активного залучення як приватних, так і іноземних інвестицій. Використання механізмів зменшення ризиків – таких як державні гарантії, страхування політичних та кредитних ризиків, а також інструменти сек'юритизації – дозволяє інвесторам відчувати більшу безпеку при вкладенні коштів у проєкти в Україні. Це особливо важливо у середовищі, де традиційний інвестиційний клімат характеризується високим рівнем невизначеності. Завдяки структурним механізмам міжнародний капітал може спрямовуватися у критично важливі галузі: енергетику, інфраструктуру, відновлювану енергетику, технологічний сектор.

2. Оптимізація бюджетних видатків.

Традиційний підхід до фінансування передбачає суттєве навантаження на державний бюджет, що в умовах обмежених доходів і високого боргового тиску може бути неефективним. Структурне фінансування дозволяє перетворити державні ресурси на «каталізатор» для залучення інших джерел коштів. Наприклад, бюджет може покривати лише частину ризиків або забезпечувати стартове співфінансування, тоді як основні обсяги фінансування надходитимуть від приватних та інституційних інвесторів. Такий підхід дає змогу більш раціонально використовувати обмежені бюджетні ресурси, розширюючи їхній мультиплікативний ефект.

3. Підвищення ефективності та стимулювання інновацій.

Міжнародні фінансові інституції та приватні інвестори дедалі частіше висувають вимоги щодо впровадження стандартів ESG. Це означає, що проєкти, які фінансуються через структурні інструменти, сприятимуть модернізації виробництв, впровадженню кліматично орієнтованих технологій та переходу до «зеленої» економіки. Окрім того, структурне фінансування заохочує використання новітніх фінансових рішень – від зелених облігацій до інфраструктурних фондів, що робить економіку більш конкурентоспроможною та відкритою для інновацій.

4. Прискорення відновлення інфраструктури.

Зруйнована війною інфраструктура потребує швидкого відновлення, однак використання виключно бюджетних чи боргових ресурсів може значно збільшити державне боргове навантаження. У цьому контексті модель проєктного фінансування та державно-приватного партнерства дозволяє поєднати державні гарантії та інтерес приватного бізнесу, забезпечивши баланс між ризиками і вигодами. Це не лише прискорює відбудову транспортних, енергетичних і соціальних об'єктів, але й підвищує якість управління такими проєктами завдяки участі приватного сектору.

Отже, структурне фінансування стає не просто технічним інструментом, а стратегічним підходом, здатним забезпечити Україні доступ до значних інвестиційних ресурсів, знизити фіскальні ризики, стимулювати інноваційні рішення та прискорити післявоєнну відбудову.

Попри значний потенціал структурного фінансування як інструмента залучення інвестицій і стимулювання відновлення економіки, його застосування в Україні пов'язане з низкою викликів та ризиків, які потребують комплексного врахування.

1. Інституційна слабкість та обмежена спроможність управління.

Складні фінансові конструкції потребують високого рівня професійної підготовки державних органів, банківських установ і регуляторів. В Україні досі бракує достатнього досвіду у сфері структурних фінансових інструментів, що може призвести до помилок у проєктному плануванні, недооцінки ризиків або неефективного використання механізмів державно-приватного партнерства.

2. Політичні та правові ризики.

Нестабільність законодавчої бази, складні бюрократичні процедури та часті зміни політичних пріоритетів створюють додаткові бар'єри для інвесторів. Відсутність чітких і передбачуваних правил гри підвищує ризики невиконання контрактів або перегляду умов угод. Це суттєво знижує довіру міжнародних фінансових інституцій і приватного капіталу до українського ринку.

3. Фінансові та валютні ризики.

В умовах високої інфляції та коливань валютного курсу інвестори стикаються з ризиком втрати прибутковості або навіть капіталу. Значна частина фінансування надходитиме в іноземній валюті, тоді як доходи від реалізації проєктів часто формуються у гривні. Це створює дисбаланс та потребує механізмів хеджування, які в Україні ще недостатньо розвинені.

4. Ризик надмірної залежності від зовнішніх джерел.

Структурне фінансування передбачає активне залучення міжнародних фінансових інституцій, донорів та приватних інвесторів. Однак надмірна залежність від зовнішнього капіталу може призвести до втрати фінансового суверенітету, обмеження свободи ухвалення рішень або нав'язування умов, які не завжди відповідають національним інтересам.

5. Небезпека соціальних та екологічних конфліктів.

Запровадження стандартів ESG та вимог міжнародних інвесторів, з одного боку, стимулює модернізацію економіки, а з іншого – може викликати соціальне напруження, якщо проєкти не враховують локальні потреби населення. Наприклад, інфраструктурні ініціативи можуть призвести до відселення громад чи обмеження доступу до природних ресурсів.

6. Корупційні ризики та низький рівень прозорості.

Україна історично стикається з проблемою корупції у сфері великих інфраструктурних проєктів. Складні фінансові схеми та значні обсяги коштів створюють ризик зловживань, що може не лише призвести до неефективного використання ресурсів, а й підірвати довіру міжнародних партнерів.

7. Довгостроковий характер зобов'язань.

Багато інструментів структурного фінансування (наприклад, проєктне фінансування, концесії, інфраструктурні облігації) передбачають довготривалі зобов'язання. У разі зміни економічної чи політичної ситуації це може стати додатковим тягарем для держави та обмежити її гнучкість у майбутньому.

Отже, попри очевидні переваги, структурне фінансування для України супроводжується значними викликами, які можуть нівелювати його ефективність.

Ефективне впровадження механізмів структурного фінансування в Україні вимагає не лише залучення ресурсів, а й створення цілісної системи управління, що поєднуватиме стратегічні, правові та інституційні аспекти.

Можна рекомендувати такі ключові напрями, здатні забезпечити сталий розвиток цього фінансового інструментарію.

1. Розробка національної стратегії структурного фінансування.

Для ефективного розвитку необхідно створити комплексний стратегічний документ, який визначатиме пріоритетні напрями використання структурних фінансових інструментів. Така стратегія має включати: перелік пріоритетних секторів (енергетика, транспортна інфраструктура, відновлювальна енергетика, IT-технології, соціальна інфраструктура), інтеграцію стандартів ESG, а також механізми прозорого контролю та звітності. Це дозволить зменшити ризики хаотичного впровадження інструментів та підвищить рівень довіри з боку міжнародних партнерів.

2. Створення спеціалізованих фінансових інституцій або фондів.

Для професійного управління складними фінансовими інструментами доцільно сформувати спеціалізовані державні чи публічно-приватні фінансові інституції. Вони зможуть забезпечувати структуризацію угод, менеджмент інфраструктурних проєктів, випуск облігацій, надання гарантій та здійснення сек'юритизації активів. Такі інституції діятимуть як посередники між державою, приватними інвесторами та міжнародними організаціями, знижуючи трансакційні витрати та покращуючи якість управління.

3. Використання blended finance.

Поєднання різних джерел фінансування (гранти, пільгові кредити, державні гарантії, приватні інвестиції) є одним з найефективніших способів мінімізації фінансових ризиків та підвищення привабливості інвестиційних проєктів. Blended finance дозволяє державі виконувати роль «каталізатора» для залучення приватного капіталу, тоді як міжнародні донори забезпечують грантову підтримку та інструменти зменшення ризиків. Це особливо актуально для проєктів з високою соціальною значущістю або довгостроковим періодом окупності.

4. Підвищення правової та інституційної спроможності.

Розвиток структурного фінансування вимагає зміцнення законодавчої бази. Першочерговими кроками є: удосконалення законодавства про державно-приватне партнерство, створення ефективної правової інфраструктури для випуску облігацій, запровадження дієвих механізмів захисту прав інвесторів, а також посилення антикорупційного контролю. Наявність стабільної правової системи значно знижує ризики для інвесторів і формує передбачуване інвестиційне середовище.

5. Запровадження прозорих стандартів та практик ESG.

Сучасні інвестори дедалі частіше орієнтуються на проєкти, що відповідають принципам сталого розвитку. Впровадження ESG-стандартів у національні підходи до структурного фінансування сприятиме залученню «зеленого» капіталу, міжнародних інституційних інвестицій та спеціалізованих фондів. Окрім того, це дозволить Україні інтегруватися у глобальні фінансові ринки, де екологічна та соціальна відповідальність стають визначальними критеріями доступу до капіталу.

6. Моніторинг та оцінювання ефективності.

Запровадження систем постійного аудиту, незалежного оцінювання ефективності та прозорої звітності для проєктів, що фінансуються через структурні механізми, є обов'язковою умовою довіри інвесторів. Це дозволить виявляти неефективні рішення на ранніх етапах, зменшувати ризик корупційних зловживань та забезпечувати максимальну віддачу від залучених ресурсів.

Отже, впровадження структурного фінансування в Україні повинно ґрунтуватися на системному підході, що поєднує стратегічне планування, інституційну спроможність, правову стабільність, прозорість і сучасні стандарти ESG. Тільки за умови дотримання цих рекомендацій можна досягти балансу між привабливістю для інвесторів та довгостроковою стійкістю економіки.

Висновки. Проведене дослідження дає змогу зробити такі висновки. Структурне фінансування має потенціал стати одним із ключових драйверів відновлення української економіки після війни. Воно здатне мобілізувати великі ресурси, знизити ризики, залучити міжнародний і приватний капітали, сприяти модернізації інфраструктури і переходу до стійкого розвитку. Однак для ефективного використання цього інструментарію потрібні значні зусилля у правовому, інституційному та управлінському вимірах. Успіх залежатиме від здатності поєднати фінансові механізми з прозорістю, прогнозованістю та міжнародною підтримкою. Повоєнна відбудова України стане випробуванням для всієї фінансової системи. Але саме структурне фінансування може стати тією рушійною силою, яка забезпечить не лише швидке відновлення, а й довгостроковий стійкий розвиток країни у майбутньому.

Список літератури

1. World Bank, European Commission, United Nations, Government of Ukraine. Ukraine Recovery and Reconstruction Needs Assessment (RDNA4). February 2025. URL: https://www.worldbank.org/en/news/press-release/2025/02/25/updated-ukraine-recovery-and-reconstruction-needs-assessment-released (дата звернення 28.09.2025).
2. EU4Ukraine. Estimate of Ukraine's recovery needs increased to $486 billion in 2023 (RDNA3). February 2024. URL: https://eu4ukraine.eu/en/whats-happening-en/news-en/estimate-of-ukraines-recovery-needs-increased.html (дата звернення 18.09.2025).
3. Stiglitz J. Globalization and Its Discontents. New York: W.W. Norton, 2002. URL: https://www.researchgate.net/publication/4755241_Joseph_E_Stiglitz_2002_Globalization_and_Its_Discontents (дата звернення 18.09.2025).
4. Shiller R. Finance and the Good Society. Princeton: Princeton University Press, 2012. 304 p. URL: https://www.jstor.org/stable/j.ctt32bb86 (дата звернення 18.09.2025).
5. Fabozzi F. J., Davis H. A., Choudhry M. Introduction to Structured Finance. Wiley Finance, 2006. 400 p. URL: https://www.wiley.com/en-us/Introduction+to+Structured+Finance-p-9780470045350 (дата звернення 18.09.2025).
6. Геєць В. М. Інституційна обумовленість ендогенізації економічного розвитку. *Журнал європейської економіки.* 2018. Т. 17. №2. С. 155-166. URL: https://jeej.wunu.edu.ua/index.php/ukjee/article/view/1326. (дата звернення 02.09.2025).
7. Кропельницька С. О, Рудик Р. А. Іноземний та внутрішній капітал у післявоєнній відбудові України: фінансові інструменти та механізми інвестування. *Агросвіт.* 2025. Вип. 10. С.152-161. DOI: https://doi.org/ 10.32702/2306-6792.2025.10.152 URL: https://nayka.com.ua/index.php/agrosvit/ article/view/6382/6461 (дата звернення 02.09.2025).
8. Богун В. С. Фінансові механізми стимулювання інвестицій у відновлення економіки України після війни. *Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Економічні науки.* 2025. Вип.1 (77). С.73-80. DOI: https://doi.org/10.32689/2523-4536/77-10 URL: https:// journals.maup.com.ua/index.php/economics/article/view/4663 (дата звернення 03.09.2025).
9. IMF. Ukraine: Staff Concluding Statement of the 2023 Article IV Mission. Washington, 2023. URL: https://www.imf.org/en/Publications/CR/Issues/2023/12/11/Ukraine-2023-Article-IV-Consultation-Second-Review-Under-the-Extended-Arrangement-Under-the-542297 (дата звернення 18.09.2025).
10. EBRD. Transition Report 2023–2024: Business Unusual. London, 2023. URL: https://www.ebrd.com/home/news-and-events/publications/economics/transition-reports/transition-report-2023-24.html (дата звернення 18.09.2025).
11. Fabozzi F. Structured Finance and Collateralized Debt Obligations. Hoboken: Wiley, 2016. URL: https://www.wiley.com/en-us/ Collateralized+Debt+Obligations%3A+Structures+and+Analysis%2C+2nd+Edition-p-9780470045312#series-section (дата звернення 18.09.2025).

References

1. World Bank, European Commission, United Nations, Government of Ukraine. Ukraine Recovery and Reconstruction Needs Assessment (RDNA4). (2025). Retrieved from https://www.worldbank.org/en/news/press-release/2025/02/25/updated-ukraine-recovery-and-reconstruction-needs-assessment-released (accessed 18 September 2025).
2. EU4Ukraine. Estimate of Ukraine's recovery needs increased to $486 billion in 2023 (RDNA3). (2024). Retrieved from https://eu4ukraine.eu/en/whats-happening-en/news-en/estimate-of-ukraines-recovery-needs-increased.html (accessed 18 September 2025).
3. Stiglitz, J. (2002). Globalization and Its Discontents. New York: W.W. Norton. Retrieved from https://www.researchgate.net/publication/4755241_Joseph_E_Stiglitz_2002_Globalization_and_Its_Discontents (accessed 18 September 2025).
4. Shiller, R. (2012). Finance and the Good Society. Princeton: Princeton University Press. Retrieved from https://www.jstor.org/stable/j.ctt32bb86 (accessed 18 September 2025).
5. Fabozzi, F. J., Davis, H. A. (2006). Choudhry M. Introduction to Structured Finance. Wiley Finance. Retrieved from https://www.wiley.com/en-us/Introduction+to+Structured+Finance-p-9780470045350 (accessed 18 September 2025).
6. Geets, V. M. (2018). Institutional conditionality of endogenization of economic development. *Zhurnal yevropejs`koyi ekonomiky`,* 17, 2, 155-166. Retrieved from

https://jeej.wunu.edu.ua/index.php/ukjee/article/view/1326 (accessed 2 September 2025). [In Ukrainian].

7. Kropelnytska, S. O., Rudyk, R. A. (2025). Foreign and domestic capital in the post-war reconstruction of Ukraine: financial instruments and investment mechanisms. *Agrosvit*, 10, 152-161. DOI: https://doi.org/10.32702/2306-6792.2025.10.152 Retrieved from https://nayka.com.ua/index.php/agrosvit/ article/view/6382/6461 (accessed 2 September 2025). [In Ukrainian].

8. Bohun, V. S. (2025). Financial mechanisms for stimulating investments in the recovery of the Ukrainian economy after the war. *Naukovi praci Mizhregional`noyi Akademiyi upravlinnya personalom. Ekonomichni nauky`*, 1 (77), 73-80. DOI: https://doi.org/10.32689/2523-4536/77-10. Retrieved from https://journals.maup.com.ua/index.php/economics/article/view/4663 (accessed 3 September 2025). [In Ukrainian].

9. IMF. Ukraine: Staff Concluding Statement of the 2023 Article IV Mission. (2023). Washington. Retrieved from https://www.imf.org/en/Publications/CR/Issues/2023/12/11/Ukraine-2023-Article-IV-Consultation-Second-Review-Under-the-Extended-Arrangement-Under-the-542297 (accessed 18 September 2025).

10. EBRD. Transition Report 2023–2024: Business Unusual (2023). London. Retrieved from https://www.ebrd.com/home/news-and-events/ publications/economics/transition-reports/transition-report-2023-24.html (accessed 18 September 2025).

11. Fabozzi, F. (2016). Structured Finance and Collateralized Debt Obligations. Hoboken: Wiley. Retrieved from https://www.wiley.com/en-us/Collateralized+Debt+Obligations%3A+Structures+and+Analysis%2C+2nd+Edition-p-9780470045312#series-section (accessed 18 September 2025).

Стаття надійшла до редакції 19.09.2025
Прийнята до публікації 25.09.2025
Опубліковано онлайн 14.10.2025